

Retningslinjer for brug af billeder/video i Red Barnet Ungdom

AA og CB 30.4.2017.

Billeder og video er en vigtig og central del af RBU's kommunikation, og vi er mange, der både tager og bruger dem. Red Barnet Ungdom opfordrer alle frivillige og ansatte til at hjælpe med at indsamle billeder og videomateriale, der kan vise alt det gode arbejde der laves i Red Barnet Ungdom. Den fælles indsats er uvurderlig!

Som frivillig eller ansat i Red Barnet Ungdom skal du kende reglerne for offentliggørelse af video eller billedmateriale af børn og voksne. Det sikrer, at vi bruger vores fælles billeder på etisk og lovlignvis.

Red Barnet Ungdoms retningslinjer for brug af billeder og video lægger sig op af den gældende lovgivning jf. straffeloven og persondataloven. Retningslinjerne skal beskytte de børn, vi arbejder med, mod utilsigtede at blive vist i sammenhænge, der kan skade dem eller deres familier.

De følgende regler gælder i ALLE disse situationer:

- På lokalforeninger og projekters sociale medier, tryksager og nyhedsbreve
- Når sekretariatet udgiver materialer og på centrale medier som hjemmesiden, sociale medier og nyhedsbreve mv.
- Når frivillig deler billeder i lukkede grupper fx på Facebook

Overordnet anbefaling for brug af billeder

I Red Barnet Ungdom og i lovmæssige sammenhænge skelnes der mellem to typer billeder og video, med hvert sit regelsæt - nemlig portræt- og situationsbilleder. Hvor der altid skal tilladelse til at tage portrætbilleder, så er der undtagelser hvad angår situationsbilleder.

For mange kan det være svært at skelne mellem de to typer billeder og huske de individuelle regler og undtagelser. **Red Barnet Ungdom anbefaler derfor, at der udelukkende tages, deles og offentliggøres billeder og video af børn med skriftlig tilladelse fra deres forældre.**

Et barn er i denne sammenhæng en person på 15 år eller derunder. Unge fra 16 år og opefter kan selv give samtykke.

Arbejder du hyppigt med billeder, så kan du læse de specifikke billedregler sidst i dette dokument.

Billede og videodeling på private, lukkede og eksterne medier

Må jeg have billeder liggende på min private medier?

Nej. Når du indhenter en billedtilladelse, så giver forældrene til et barn tilladelse til, at billeder og video af barnet må blive brugt på Red Barnet Ungdoms medier. Tilladelsen gælder ikke dine private medier fx din Snapchat eller facebookprofil. Derfor må du ikke dele billeder af børn på dine egne medier, selvom der forligger en billedtilladelse. Er der ingen billedtilladelse, så må du slet ikke tage billeder af barnet.

Må jeg dele billeder af børn i lukkede grupper/fora?

Ja, hvis der er indhentet billedtilladelse på barnet og gruppen er en Red Barnet Ungdoms-gruppe (eksempelvis en facebookgruppe for frivillige). Er der ingen skriftlig billedtilladelse, så må du ikke dele billeder af barnet, selvom det forgår i et lukket forum. Forældrene skal kunne stole på, at vi respekterer et "Nej tak" til, at der tages billeder af deres børn.

Må jeg videregive billeder til samarbejdspartnere eller andre?

Som udgangspunkt nej. Billeder taget af børn og frivillige i forbindelse med RBU's projekter må næsten aldrig videregives til tredjepart (altså aktører udenfor RBU). Er der tale om en officiel samarbejdspartner kan der videreformidles relevante projektbilleder. Der skal dog foreligge en skriftlig aftale om, hvordan, hvor og hvor længe et billede må bruges. Kontakt kommunikationskonsulenten for at få hjælp til dette.

Må børn og deres familier tage billeder af RBU-aktiviteter?

Ja. Vi blander os ikke i børn og deres familiers mediebrug, og det er kun dejligt, hvis de deler gode øjeblikke fra projektet med deres venner og bekendte.

Detaljerede regler for brug af portræt og situationsbilleder

For dig der arbejder meget med billeder, kan det være nyttigt at kende de præcise regler for brug af billeder, så du ved, hvornår du kan bruge billeder med og uden tilladelse. Reglerne er beskrevet nedenfor og gælder også for videomateriale.

Portrætbilleder og situationsbilleder:

Offentliggørelse af **portrætbilleder** kræver altid et samtykke fra den fotograferede (eller en forælder, hvis der er tale om et barn). Et portrætbillede har et eller flere ansigter i fokus, og er generelt defineret som et billede, hvor menneskerne udgør det primære motiv.

Om billedet er taget på offentlig vej eller til en privat middag har ingen indflydelse på, hvorvidt der skal indhentes billedtilladelse. Det har heller ikke betydning, hvor mange ansigter, der er på billedet. Det betyder, at hvis man fx ønsker at offentliggøre klassebilleder fra folkeskolen, så skal der indhentes tilladelse fra hver enkel person på billedet.

Situationsbilleder defineres som billeder, hvor en aktivitet eller en situation er billedets fokus. Det er eksempelvis billeder af en demonstrerende menneskemængde med banner eller gæsterne til en rockkoncert. Billedet har fokus på at gengive stemningen eller situationen fremfor de enkelte personer på billedet. Situationsbilleder kræver som udgangspunkt ikke billedtilladelse, hvis de er taget et offentligt sted eller ved en offentlig begivenhed. Lektiecafeen, skolen eller fodboldklubben anses ikke for at være offentlige steder – og er frivilligruppen på udflugt med børnene og tager billeder af børnegruppen på Rådhuspladsen, så er dette et portrætbillede frem for situationsbilleder.

For at kunne offentliggøre situationsbilleder uden tilladelse, så skal de leve op til nogle krav. Personer på billederne må ikke kunne føle sig udstillet, udnyttet eller krænket f.eks. i markedsførings eller kommercielt øjemed. Billederne skal desuden være harmløse.

Da der er tale om en helhedsvurdering af formålet med offentliggørelsen, der afgør hvorvidt situationsbilleder må offentliggøres uden tilladelse, så anbefaler vi i Red Barnet Ungdom, at der altid indhentes billedtilladelser.

Vi bestemmer ikke selv reglerne!

Ovenstående regler er ikke opfundet af Red Barnet Ungdom. Det er lovbestemt, hvordan man må anvende billeder til offentliggørelse.

Hos datatilsynet kan man bl.a. læse:

"Du må ikke offentliggøre et portrætbillede af en anden person, uden først at indhente samtykke fra personen. Det samme gælder, hvis det er et portrætbillede af to personer. Eller hvis det er alle eleverne i en klasse, som er blevet samlet til fotografering. Med portrætbilleder mener vi billeder, hvor formålet er at afbilde en eller flere bestemte personer".

Brud på denne lov kan straffes med bøde eller fængsel:

"Med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, der uberettiget videregiver meddelelser eller billeder vedrørende en andens private forhold eller i øvrigt billeder af den pågældende under omstændigheder, der åbenbart kan forlanges unddraget offentligheden." - Straffeloven (§264d).